

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

In het Coalitieakkoord 2026–2030 'Vaart maken' is afgesproken om te stoppen met gratis OV voor AOW'ers. Dit gaat per 1 januari 2027 in.

Gelijktijdig is het zo dat het landelijke tarievenkader voor het stad- en streekvervoer vanaf 1 januari 2027 voorziet in gratis OV voor kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 11 jaar (kinderen onder de 4 reizen nu al gratis). Dit maakt de specifieke Rotterdamse regeling voor gratis OV voor kinderen in die leeftijdsgroep overbodig. Om die reden eindigt deze regeling eveneens per 1 januari 2027.

De RET heeft een aanbieding gedaan voor een gratis reisproduct voor de groep AOW'ers met een inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum. Ons college is voornemens in te gaan op deze aanbieding.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Het voorstel geeft uitvoering aan het Coalitieakkoord 2026–2030 'Vaart maken'.

Aan uw raad zijn twee toezeggingen gedaan om voor de begrotingsbehandeling met een uitwerking te komen voor de tegemoetkoming voor het afschaffen van de gratis OV voor AOW'ers (26bb006177 en 26bb006856) via het AOW-tegoed.

Daarnaast heeft uw raad gevraagd wat komend jaar de bedragen zijn voor de inkomensondersteunende maatregelen op de begroting van armoede en schulden (26bb006191).

Toelichting:

Ons college vindt toegankelijk openbaar vervoer van groot belang, maar vindt het aanbieden van gratis openbaar vervoer aan alle AOW'ers daar niet meer een geschikt middel voor. Er gaan hierdoor namelijk relatief veel middelen naar AOW'ers die dit gezien hun inkomen niet nodig hebben, terwijl we juist de AOW'ers met een smalle beurs willen ondersteunen. Daarbij legt het gratis OV voor AOW'ers door de vergrijzing een steeds groter beslag op het gemeentelijke budget.

Om die reden hebben we besloten deze regeling te beëindigen per 1 januari 2027. De gemeentelijke regeling voor gratis OV voor kinderen beëindigen we eveneens per 1 januari 2027, omdat die overbodig wordt, gezien het nieuwe landelijke tarievenkader, dat erin voorziet dat kinderen tot en met 11 jaar landelijk gratis kunnen reizen in het stad- en streekvervoer.

Uw raad heeft de afgelopen periode gevraagd om na te gaan of gratis OV voor AOW'ers toch behouden kan worden, in het bijzonder voor ouderen met een kleine beurs. Onder andere ging het om het behouden van gratis OV in de daluren voor de groep AOW'ers met een inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM). Zoals uw raad eerder is geïnformeerd is daarover een gesprek gevoerd met de RET (26bb008253), waarbij destijds geen sprake was van een financiële bijdrage.

N.a.v. dit gesprek heeft de RET onderzocht wat hun mogelijkheden zijn. Hieruit kwam naar voren dat het mogelijk is om gratis OV (in hetzelfde tijdvenster als de huidige regeling) aan te bieden aan AOW'ers met een inkomen tot 110% WSM, maar dat daarbij wel een financiële bijdrage vanuit de gemeente nodig is. De regionale vervoersmaatschappij EBS Public Transport (afgekort: EBS) ziet mogelijkheden om dit op soortgelijke wijze voor Rozenburg te kunnen aanbieden. De gecombineerde kosten van RET en EBS bedragen afgerond € 3,0 mln voor 2027. Uitvoeringskosten worden momenteel geraamd op € 0,3 mln. . Omdat dit geheel slechts beperkt meer is dan het bedrag van € 2,8 mln dat in het coalitieakkoord voorzien was voor de ophoging van het AOW-tegoed, heeft ons college besloten in te gaan op deze aanbieding.

Concreet nemen wij de komende periode de volgende stappen:

1. We stellen de RET en EBS (voor Rozenburg) formeel in kennis van de beëindiging van de door onze gemeente ingekochte producten gratis OV voor AOW'ers en gratis OV voor kinderen per 1 januari 2027. Tevens worden zij in kennis gesteld van het feit dat het college graag ingaat op hun aanbiedingen voor AOW'ers met een inkomen tot 110% WSM;
2. Vanaf 1 december 2026 worden er geen nieuwe aanvragen meer in behandeling genomen;
3. Alle huidige AOW'ers worden per brief geïnformeerd over de beëindiging van het gratis OV en over de voorbereiding van de nieuwe regeling voor AOW'ers met een inkomen tot 110% WSM;
4. De groep AOW'ers met een inkomen tot 110% WSM krijgen op een later moment specifieke informatie over de wijze waarop zij gebruik kunnen gaan maken van het vernieuwde gratis reisproduct.

De invoering van de nieuwe regeling en het inregelen van de aanmeldprocedure inclusief inkomenstoets, vergt tijd, tenminste meerdere maanden. Het streven is de nieuwe regeling beschikbaar te hebben per 1 maart.

We benadrukken verder graag dat ál onze AOW'ers en hun mogelijkheden om mee te doen in onze samenleving ons onverminderd aan het hart gaan. Wij bieden daarom voor deze doelgroep o.a. de volgende vervoermogelijkheden:

- In ieder gebied rijdt de wijkbus. Deze is voor iedere Rotterdammer vanaf 55 jaar en reizigers met een beperking;
- Er is WMO-vervoer voor reizigers met een beperking;
- De gemeente kan onder voorwaarden voorzien in een scootmobiel of aangepaste fiets;
- We onderzoeken in 2027 de mogelijkheden voor het introduceren van een keuzeoptie voor mantelzorgers: een OV-tegoed of een tegemoetkoming in de parkeerkosten.

Daarnaast zet ons college vanuit het ouderen- en welzijnsbeleid in op het voorkomen van eenzaamheid, het ondersteunen van zelfredzaamheid en het mensen actief onderdeel

laten blijven van de samenleving, bijvoorbeeld door aandacht te besteden aan vitale woongemeenschappen, samen eten, digitale inclusie en programma's te ondersteunen gericht op gezond ouder worden.

Uw raad is toegezegd om voor de begrotingsbehandeling met een uitwerking te komen voor de tegemoetkoming voor het afschaffen van de gratis OV voor AOW'ers (26bb006177 en 26bb006856) via het AOW-tegoed. Door in te gaan op de aanbieding van de RET, vervalt de ophoging van het AOW tegoed die in het coalitieakkoord was opgenomen als tegemoetkoming voor het afschaffen van gratis OV voor AOW'ers (toezeggingen 26bb006177 en 26bb006856).

Daarnaast heeft uw raad gevraagd wat komend jaar de bedragen zijn voor de inkomensondersteunende maatregelen op de begroting van armoede en schulden (26bb006191) in 2027. Zoals u ook in de begroting 2027 heeft kunnen lezen, worden alle regelingen van armoede en schulden (Jeugdtegoed, AOW-tegoed, Sport- en cultuurtegoed, Individuele Inkomenstoeslag en Studietoelage) in deze collegeperiode op hetzelfde niveau als dat van 2026 voortgezet. De taakstelling vanuit het coalitieakkoord op de begroting van armoede en schulden wordt ingevuld zonder de Rotterdamse regelingen te raken.

Hiermee stellen we u voor de toezeggingen 26bb006177, 26bb006856 en 26bb006191 als afgedaan te beschouwen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Het gratis OV voor AOW'ers en kinderen wordt ingekocht bij de RET en EBS middels jaarlijkse terugkerende opdrachtverlening op hun offertes. De RET en EBS zullen er formeel van op de hoogte worden gesteld dat er voor 2027 en latere jaren geen opdracht meer zal worden gegeven voor de huidige producten.

Op 12 oktober jl. heeft de RET het aanbod gedaan van een gratis reisproduct voor AOW'ers die met een inkomen tot 110% WSM leven. Met EBS is contact geweest over een parallel product voor de Rozenburgse doelgroep. In totaal leidt dit tot een kostenpost van € 3,2 mln in 2027 voor de gemeente Rotterdam. Deze kostenpost hoort bij een gunstig scenario. Bij een ongunstig scenario kunnen de uitvoeringskosten hoger uitvallen.

Daarvoor wordt de €2,8 mln die vanuit het coalitieakkoord ten behoeve van de ophoging van het AOW-tegoed was toegekend benut. Daarnaast draagt het begrotingsprogramma Armoede en schulden € 0,1 mln extra bij. € 0,3 mln uitvoeringskosten wordt gedekt door begrotingsprogramma Stedelijke Ontwikkeling,

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten